

N:o 115.

Af herr **G. Hæggström**, om tillägg till kongl. förordningen om
inteckning i fast egendom den 16 juni 1875.

Nedan nämnda §§ af kongl. förordningen den 16 Juni 1875, angående inteckning i fast egendom hafva följande lydelse:

§ 3. Inteckning i fast egendom sökes vid den rätt, hvarunder egendomen lyder och skall den handling, på grund hvaraf inteckning äskas, dervid i hufvudskrift till rätten ingifvas. Rätten låte handlingen eller den del deraf, som ligger till grund för ansökningen, offentligen uppläsas och uti inteckningsprotokollet införas.

§ 20. Vill någon låta förnya inteckning, uppvisa hos Rätten i hufvudskrift den handling, hvari inteckningen är beviljad och skrifver Rätten inteckningsförnyelse derå — — — — —

§ 40. Då inteckning för nyttjande rätt sökes, skall den handling, hvari nyttjande rätt är upplåten, till rätten ingifvas och varde handlingen eller den del deraf, som angår nyttjande rätten, offentligen uppläst och i inteckningsprotokollet införd.

Dessa lagstadganden föranleda, särdeles å landsbygden, att vissa tider värdepapper, uppgående i värde till flera hundra tusentals kronor samlas hos domarne. Det kan ingalunda vara angenämt för dessa, att nödgas, så lång tid som nu är fallet, hafva dessa värdehandlingar i sin vård, och det kan mången gång för inteckningssökanden kännas otryggt, att lemna från sig den handling, som utgör beviset på den enda tillgång inteckningssökanden kanhända eger. Min afsigt är ingalunda, att kasta någon

skugga å vår med rätta högt aktade domarecorps, så mycket mindre, som mig veterligen icke ett enda fall inträffat, då en till Rätten i och för in-tecknings vinnande eller förnyande inlemnad handling, genom domarens förvällande förkommit; men fall kunna inträffa, då, oaktadt all aktsamhet å domarens sida, in-teckningshandlingen går förlorad. Många af våra landt-domare bo numera uti stad, liggande invid domsagens område, och såsom allmänt känt är, äro våra små städer någon gång om sender utsatta för eldsvådor, eller hotande tillbud dertill. Brinner in-teckningshandlingen upp, under det att domaren innehar densamma i och för uppsättandet af in-teckningsprotokollet, hvilkens blifver då förlusten? Svaret härå kan, hvad domaren beträffar, icke blifva mer än ett, eller att han ej kan kännas skyldig att densamma vidkännas. Har in-teckningssökanden en red-bar och förtroendefull gäldenär, skulle tilläfventyrs in-teckningssökandens förlust kunna skyddas derigenom, att gäldenären utger en ny förbindelse, men det är icke sagdt, att gäldenären alltid vill det, och äfven om han skulle vilja göra det, att han anser sig böra göra det, förr än preskriptionstiden för den förut utgifna förbindelsen tilländagått, emedan det icke blifvit ådagalagdt, att den förra förbindelsen blifvit förintad.

Att den handling, på grund hvaraf in-teckning sökes, bör i hufvudskrift för rätten företes är naturligt och lärer någon ändring uti denna föreskrift icke kunna ifrågasättas; men jag har föreställt mig, att med bibehållande af äfven detta lagstadgande, in-teckningssökandens rätt skulle kunna betryggas något mera än nu är förhållandet och domaren befrias från omvårdnaden af den mängd af värdepapper, som han nu nödgas omhänderhafva.

Gången af ett in-teckningsärende har jag tänkt mig sålunda:

In-teckningssökanden ingifver till Rätten såväl i hufvudskrift som afskrift den handling, på grund af hvilken in-teckning sökes, eller in-tecknings förnyelse begäres.

Dessa handlingar uppläsa och afskriften jemföres med hufvudskriften.

Vid hvarje underrätt anskaffas en tryckstämpel innefattande ett så lydande formulär. N:o År 18 den / ingifven till N. N. härads (rådstufvu)-rätt i och för vinnande af in-teckning (in-tecknings förnyelse), betygar på härads (rådstufvu)-rättens vägnar.

Sedan handlingen blifvit uppläst och afskriftens rigtighet blifvit funnen, afstämplas hufvudskriften med förenämnda tryckstämpel och förses med det nummer ärendet får uti in-teckningsprotokollet, äfvensom med år

och datum, hvarjemte det påstämlade formuläret underskrifves af domaren.

Afskriften förses med samma nummer, år och datum som hufvudskriften och den sistnämnda återställes genast till in-teckningssökanden.

Rätten meddelar derefter sitt beslut öfver in-teckningsansökningen och deröfver affattas protokoll i vanlig ordning.

Påstämplingen å in-teckningshandlingen jemte rättens protokoll torde båda tillsammans utgöra tillräckligt bevis om in-teckningens meddelande eller förnyande, så mycket hellre som jemlikt § 20 af nu gällande in-teckningslag i och för förnyelse af in-teckning, in-teckningshandling ej behöfver uppvisas vid den rätt, som in-teckningen beviljat, utan kan uppvisas vid annan underrätt; hvarefter, med stöd af sistnämnda rätts protokoll, in-teckningsförnyelse kan vid vederbörlig domstol erhållas samt sistnämnda rätts protokoll, utan samma rätts påskrift å handlingen, utgör bevis om in-teckningens behöriga förnyande.

Ett förökadt besvär torde, genom lagstadganden i sådant syfte som jag ifrågasatt, domarena tillskyndas och en längre tidsutdrägt vid domstolsförhandlingarne förorsakas; men fördelarne af desamma blifva efter mitt förmenande så stora, att jag ansett mig icke böra draga i betänkande, att derå fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Som jag dock icke tilltror mig, att uti behörig lagform kunna uppsätta mitt förslag, vågar jag hoppas att lagutskottet, om det finner desamma förtjena afseende, äfven benäget vill gifva förslaget den nödiga lagformen, och tillåter mig på grund af det ofvan anförda vördsamt föreslå

att Riksdagen, för sin del, gör ett tillägg till nådiga förordningen den 16 Juni 1875, angående in-teckning uti fast egendom, uti det syfte att handling, på grund hvaraf in-teckning sökes eller in-tecknings förnyelse begäres, skall, sedan den inför vederbörlig domstol blifvit i hufvudskrift företedd, genast till in-tecknings- eller förnyelse-sökanden återställas.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 28 januari 1887.

Gustaf Hæggström.